

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 23

от заседание, състояло се на 16.03.2004 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: доц. д-р Лилия Райчева, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, проф. Марко Семов, Райна Николова, Райчо Райков, Стефан Димитров, Тома Иванов, Юлиана Тончева.

ОТСЪСТВАЛИ: няма.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Аргументи “за” и “против” предсрочното прекратяване на мандата на генералния директор на БНТ.

Начало на заседанието 11,00 часа, водено от Райчо Райков, Председател на СЕМ, протоколист - Михаела Йоргова.

ПО ТОЧКА ”ПЪРВА”:

Райчо Райков откри заседанието, в дневния ред на което е записана една точка. Предложението му е в т.”разни” да бъдат разгледани въпроси от оперативен характер. Той подложи на гласуване дневния ред.

СЕМ гласува дневния ред с девет гласа “за”.

Преди пристъпване към обсъждане на основната точка **Маргарита Пешева** се обърна към членовете на Съвета. Тъй като предстои тежък дебат, тя призова колегите си да дебатират с максимално уважение към позицията на всеки един от тях, тъй като Съветът е колегиален орган; да бъде запазен добрият тон, да се отнасят с максимално уважение към всяка различна позиция и по възможност, като израз на уважение – да не се прекъсват. Маргарита Пешева мисли, че това е много важно, за да може Съветът да проведе културен и възпитан дебат.

След определяне на лимита на заседанието – до 13,00 часа, Райчо Райков даде думата на Тома Иванов, заявил първи изказване.

Тома Иванов се обърна към колегите си, като отбеляза, че едва ли има някой от тях, който да не е убеден, че г-н Гоцев вече е загубил качествата си на генерален директор. Обръща се към колегите, които са настоявали да се получи становище от всички институции. Съветът вече има становище от всички институции. Със забавяне на решението на СЕМ обаче, г-н Гоцев вече е обвиняем с мярка за неотклонение и повдигнато обвинение. Тома Иванов по този повод е предупреждавал нееднократно, че СЕМ не бива да изчаква всички институции – първо, за да не бъде обвинен СЕМ в някаква зависимост, от техните решения, и на второ място – защото наистина е очаквал, че ако се произнесе прокуратурата по начина, по който се е произнесла, това ще бъде лошо преди всичко за г-н Гоцев и за БНТ. Тома Иванов мисли, че се е получило като в поговорката “Вместо да се изпишат вежди, може да бъдат извадени очите”, нещо повече – ще се наложи членовете на СЕМ да отговорят дали и доколко са били част от тази очевидно корупционна сделка. Ако днес Съветът не вземе решение, става съучастник в едно тежко стопанско престъпление, което ще нанесе непоправими щети не само на БНТ и на СЕМ като институции, а и на самия г-н Гоцев. Не е изключено целта на тези, които са бавили решението, да е тъкмо

тази – “да се вкара в затвора Кирил Гоцев и да се компрометира докрай СЕМ”. Следва всички, които се опитват да осуетят решението на СЕМ за предсрочно прекратяване мандата на г-н Гоцев, да имат предвид, че “най-лошото още не е дошло”, според г-н Иванов. Съветът трябва да очаква, ако забави своето решение, иск от “Видео Интернешънъл” –България, за не по-малко от 3 млн. лв. срещу БНТ и г-н Гоцев. Въпросът на Тома Иванов е какво ще прави Съветът тогава? Дали ще чака решението на Гражданския съд по това дело? Тома Иванов се обърна към уважаемите си колеги, като отбеляза, че за първи път в историята на БНТ неин генерален директор е обвиняем и му е наложена мярка за неотклонение. Тома Иванов призова колегите си да гласуват сега за предсрочно прекратяване на договора на г-н Кирил Гоцев, за да бъдат запазени интересите на БНТ, достойнството на СЕМ и в крайна сметка, да бъде помогнато на самия Кирил Гоцев. В противен случай, кризата ще се задълбочава, изходът от нея, макар и непредсказуем, ще бъде лош за всички участници в тази история. Тома Иванов предлага Съветът първо да гласува прекратяване на мандата на г-н Кирил Гоцев и след това – да бъдат обсъдени мотивите. Тома Иванов е на мнение, че могат да бъдат изложени на масата много и най-различни юридически становища.

Юлиана Тончева се изказа по финала на предложението на Тома Иванов. Не смята, че е разумно първо да се гласува решение по принцип и след това да се оформят мотивите. Това, за нея е “поставяне на каруцата пред коня”. СЕМ вече има опит и богата практика – по отношение на последното становище на СЕМ до Комисията по медии в НС, когато се е оказало, че финалното решение на практика не е съответствало на мотивите. Този род действия за нея по някакъв начин уронват авторитета на Съвета, тъй като той би следвало да аргументира ясно, точно и категорично своите мотиви за вземане на съответното решение.

Маргарита Пешева се изказа по процедурата, като припомни думите на Мария Стефанова от предишното заседание, когато тя е казала, че всеки един от членовете на СЕМ е в правото си да потърси правни консултации. Маргарита Пешева също е потърсила правни консултации от “отличен юрист, с много висока репутация”. Когато СЕМ започне дебата, тя ще коментира накратко становището – мнението, към което тя се придържа. По безспорен начин в това становище се доказва, че има безспорни, груби нарушения; по безспорен начин се прави анализ (привеждат се практиките на ВАС, на КС). Маргарита Пешева счита по принцип, че това, което предлага Тома Иванов, е разумно – СЕМ вече няколко пъти дебатира този казус и позициите в Съвета са горе-долу ясни. Тя споделя всичко, казано от Тома Иванов. Това е най-тежкият прецедент и най-тежката криза, в която е въввлечена БНТ, дори от гледище на публичния престиж, недопустимо е един генерален директор да въвличи БНТ в това. Това е много тежък прецедент; публичният скандал е огромен и СЕМ не може да се прави, че не забелязва този скандал. СЕМ трябва да упражнява надзор върху управлението на БНТ – това е вменено на СЕМ по закон. СЕМ не може да се прави, че няма проблем – проблемът е много голям; квалификациите за Съвета са, че е малодушен, при това от бивш член на СЕМ, който заема важен пост в БМК, уважаваният от Маргарита Пешева доц. Лозанов. За Маргарита Пешева е безспорно, че СЕМ трябва да се опита да не отстъпва от професионалните си отговорности. “Отчайващата практика” на НСРТ, когато е отстъпил от професионалните си отговорности – НСРТ е стигнал “до надгробния паметник, поставен в двора на БНР”. Маргарита Пешева силно се надява, че СЕМ няма да стигне до своя надгробен паметник, поставен пред входа на БНТ. От последните

седмици, откакто върви скандалът, авторитетът и престижът на регулаторния орган и на медийната регулация в България главоломно се е сринал и СЕМ не може да се прави, че не забелязва проблема. От тази гледна точка тя подкрепя процедурата.

Райна Николова не коментира предложената от Тома Иванов процедура, тъй като СЕМ първоначално е гласувал като точка в дневния си ред “Обсъждане на аргументи “за” и “против предсрочното прекратяване на мандата на генералния директор”. Ако е следвало СЕМ да започне тази процедура, първо е трябвало да се гласува за това. Райна Николова намира за “неточно” избързването на Тома Иванов първи да се изкаже, за да може в началото да предложи тази процедура. Според нея, следвало е да се даде възможност на членовете на СЕМ да допълнят своите аргументи – това тя е направила към настоящия момент и настоява да прочете своето становище относно обсъжданите на предишното заседание въпроси, и които допълнително са се появили като основание за коментара по юридическата страна.

(Становището от д-р Райна Николова е изложено в протокола в пълния му вид)

ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪВЕТА ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

СТАНОВИЩЕ

от д-р Райна Николова - член на СЕМ

Относно: основанията за предсрочното прекратяване на мандата от СЕМ на генералния директор на БНТ Кирил Гоцев

Уважаеми колеги,

През изминалата седмица представих на вашето внимание становище (вх. № 18-00-28 от 10.03.2004 г.). В него подробно посочих основанията за предсрочното прекратяване на мандата на генералния директор на БНР/БНТ в хипотезата на чл.67, ал.1, т.2 от ЗРТ.

По повод на това бих искала да уточня основанията за предсрочно прекратяване на мандата на генералния директор на БНР/БНТ на основание чл.67, ал.1, т.1 от ЗРТ. Цитираната норма е бланкетна. Тя препраща към чл.30 от ЗРТ, уреждащ реда за прекратяване на мандата на член на СЕМ:

Чл. 30. (1) Мандатът на член на Съвета за електронни медии се прекратява предсрочно при освобождаване на лицето от длъжност или при смърт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) Освобождаването на член на Съвета за електронни медии се извършва с решение на Съвета за електронни медии:

1. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) при постъпване на писмено заявление, подадено до председателя на Съвета за електронни медии от лицето, което подава оставка;

2. при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от шест месеца;

3. при установяване на несъвместимост с изискванията на този закон;

4. (нова - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) при влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание "лишаване от свобода" за умишлено престъпление.

Основанията за предсрочно прекратяване на мандата на генералните директори на БНР/БНТ при смърт е юридически факт от категорията на юридическите събития, поради което няма да бъде коментиран по-подробно. Той се удостоверява с акт по реда на Закона за гражданската регистрация. Обявява се от председателя на СЕМ.

Прекратяването на мандата поради предсрочно освобождаване на лицето от длъжност включва четири самостоятелни хипотези:

1. Писмено заявление, с което се подава оставка.

Това основание предвижда волеизявление, направено лично и в писмен вид от генералния директор на БНР/БНТ. Означава, че лицето, заемащо тази длъжност, иска да я напусне по собствено желание. Не е необходимо за целта да се посочват мотиви. Този факт се обявява от председателя на СЕМ (арг. чл.30, ал.4 от ЗРТ). Освен депозираната молба, СЕМ приема решение, с което освобождава лицето от заеманата от него длъжност (арг. чл.30, ал.3 от ЗРТ). Решението се взема с обикновено мнозинство (арг. чл.37, ал.1 от ЗРТ). То подлежи на обжалване пред ВАС, като неговото обжалване не спира изпълнението (арг. чл.38 от ЗРТ). В този случай също е дадена възможност за обжалване, въпреки че се предполага, че лицето няма правен интерес от оспорване на решението, защото е възможно в рамките на административното производство СЕМ да е допуснал процесуални нарушения – основание за обжалване и т.н.

2. При трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от шест месеца.

Невъзможността да се изпълняват задълженията означава, че въпреки желанието си да осъществява своите функции, лицето е възпрепятствано да го прави от стоящи извън него обстоятелства. "Трайността" предполага, че става въпрос за постоянна, непрекъсвана във времето невъзможност. Има допълнително условие – състоянието на трайна фактическа невъзможност да се изпълняват функциите да продължава за период над 6 месеца. СЕМ трябва да приеме решение за предсрочно прекратяване на мандата, като тук важат всички юридически условия относно решението, посочени в предходната хипотеза – чл.37 и чл.38 от ЗРТ.

3. При установяване на несъвместимост с изискванията на ЗРТ.

Несъвместимостта е негативно условие. Означава, че докато заема длъжността генерален директор лицето няма право да заема посочената в закона друг вид длъжност или да извършва дейност, запрeтeна от ЗРТ. Условиетa на несъвместимост са изброени изчерпателно в чл.27, ал.1 от ЗРТ:

По време на своя мандат членовете на Съвета за електронни медии не могат:

1. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) да заемат друга платена длъжност по трудов договор;

2. да заемат изборни длъжности в държавни и общински органи, в ръководни органи на политически партии и коалиции и в синдикати;

3. да са членове на органи за управление, контрол или надзор на търговски дружества и кооперации;

4. (изм. - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) да са консултанти или членове на органи за управление, контрол и надзор на радио- и телевизионни оператори, както и да придобиват дялове и акции в тях и в рекламни агенции;

5. (доп. - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) да са консултанти или членове на органи за управление, контрол или надзор на организации с нестопанска цел, получили лицензия за радио- или телевизионен оператор;

6. да получават под каквато и да е форма възнаграждение от радио- или телевизионен оператор, освен съгласно законодателството за интелектуална собственост.

Следователно, ако се окаже, че въпреки забраната, лицето заема друга длъжност или извършва определена дейност, възникват обстоятелствата за несъвместимост. Установяването на тези обстоятелства се извършва съобразно с предвидения в закона ред.

4. При влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание "лишаване от свобода" за умишлено престъпление.

Наказанието "лишаване от свобода" е предвидено в чл.37, ал.1, т.1а от Наказателния кодекс.

То се налага за **умишлено** престъпление. Дали едно деяние е престъпление, зависи от това доколко се припокрива с дефиницията на чл.9, ал.1 от НК. Общественоопасният характер на деянието изисква **вина**. Вината има две основни форми според българското наказателно право – умисъл и непредпазливост. Умишлено е деянието, извършено при хипотезата на чл.11, ал.2 от НК. Основанията за възникването на наказателна отговорност се съдържат в Наказателния кодекс.

Всички изброени обстоятелства, както и доколко обвинението е основателно, подлежат на разследване и доказване в рамките на наказателното производство. Процедурите за доказване на обстоятелствата са заложили в Наказателно-процесуалния кодекс.

Наказателният процес има две фази: предварително производство и съдебно производство.

Предварителното производство се провежда задължително в посочените в чл.171 от НПК случаи ¹. Органи на предварителното производство са следователите. Ръководство и надзор осъществява прокурорът. След окончателното приключване на следствието следователят съставя **заклучително постановление** (чл.218 от НПК). Заклучителното постановление има две разновидности:

1. **Обвинително постановление** (чл.219 НПК) – "Когато намери, че обвинението е доказано и обвиняемият следва да бъде предаден на съд, следователят съставя обвинително постановление."

¹ Предварително производство задължително се провежда:

1. (доп., ДВ, бр. 42 от 2001 г.; изм., бр. 50 от 2003 г.) за престъпления от **общ характер**, които са подсъдни като първа инстанция на окръжния съд, както и за престъпления по чл. 122, 134, 142, 142а, 143, 143а, 152, 162 - 167, 169, 201 - 205, 212, 212а, **220** - 223, 227б - 227е, 240, 282 - 285, 304 - 307, 320, 339а и 343, ал. 1, буква "б" и ал. 3, буква "а" от **Наказателния кодекс**;

2. (доп., ДВ, бр. 50 от 2003 г.) за престъпления, извършени от непълнолетни, от лица с физически или психически недостатъци, които им пречат да се защитават сами, и от чужди граждани освен когато са налице условията по чл. 408б, ал. 2, както и за престъпления, извършени в чужбина.

2. Постановление с мнение за прекратяване или спиране на наказателното производство (чл.220 от НПК) – “Когато намери, че са налице основания за това, следователят съставя постановление с мнение за прекратяване или спиране на наказателното производство.”

След като състави заключителното си постановление в един от посочените варианти, следователят изпраща следственото дело незабавно на прокурора (чл.221 от НПК).

Като получи следственото дело, прокурорът проверява изрично посочените в закона обстоятелства (чл.234 от НПК). В зависимост от което:

- 1. Съставя обвинителен акт** (чл.235 НПК).
- 2.Връща делото за допълнително разследване** (чл.236 НПК).
- 3. Прекратява наказателното производство** (чл.237 НПК).
- 4. Спира наказателното производство** (чл.239 НПК).

Съдебното производство се образува въз основа на **обвинителен акт на прокурора от предварителното производство**. Следователно, то стартира, ако има акт по чл.235 от НПК. Съдебното производство е триинстанционно – първа, въззивна и касационна.

Тази втора фаза на наказателния процес предвижда в рамките на първата инстанция редица процесуални действия и може да стигне до постановяване на присъда. Присъдата бива два вида – признава подсъдимия за виновен (чл.301 НПК) или признава подсъдимия за невинен (чл.302 НПК).

Присъдата подлежи на обжалване пред въззивната инстанция.

Правомощията на въззивната инстанция са:

- 1. Отменяване на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане на прокурора** (чл.333 НПК).
- 2. Отменяване на присъдата и постановяване на нова присъда** (чл.334 НПК).
- 3. Изменяване на първоинстанционната присъда** (чл.335 НПК).
- 4. Потвърждаване на присъдата** (чл.336 НПК).

Присъдата на въззивната инстанция подлежи на обжалване пред касационната инстанция. Основанията се съдържат в чл.349 НПК².

След разглеждане на подадената жалба касационната инстанция може:

1. да остави в сила присъдата или решението;
2. да отмени присъдата или решението и да прекрати или спре наказателното производство в предвидените от закона случаи, а в случая по чл. 21, ал. 1, т. 1 - да оправдае подсъдимия;
3. (доп., ДВ, бр. 50 от 2003 г.) да измени присъдата или решението;

² Чл. 349. (Изм., ДВ, бр. 70 от 1999 г.) По касационен ред могат да бъдат обжалвани:

- 1. присъдите и решенията на въззивния съд за престъпления от общ характер, за които законът предвижда лишаване от свобода** или друго по-тежко наказание, освен тези, с които деецът е бил освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание на основание чл. 78а от Наказателния кодекс, и тези по чл. 332, т. 1 и 5;
2. присъдите и решенията на въззивния съд за тежки престъпления, които се преследват по тъжба на пострадалия;
3. определенията на въззивния съд по чл. 304, ал. 1, т. 1 - 4, ако въззивното решение или постановената от въззивния съд нова присъда подлежи на касационна проверка по т. 1 и 2;
4. определенията на въззивния съд, с които се прекратява или се прегражда пътят на наказателното производство;
5. (нова, ДВ, бр. 42 от 2001 г.; доп., бр. 50 от 2003 г.).

4. (доп., ДВ, бр. 50 от 2003 г.) да отмени присъдата или решението изцяло или отчасти и да върне делото за ново разглеждане (чл.357 НПК).

Влизане в сила на присъдата е един от финалните актове на съдебната фаза на наказателния процес. Условието са изброени изчерпателно в чл.371, ал.2 НПК:

Присъдите, решенията и определенията влизат в сила:

1. от момента на постановяването им, когато не подлежат на проверка по жалба или протест;
2. (изм., ДВ, бр. 21 от 1998 г.) от момента на постановяване на решението на касационната инстанция, когато жалбите и протестите са оставени без разглеждане или без уважение или присъдата е изменена.
3. от изтичане на срока за обжалването им, когато не е подадена жалба или протест.

Или иначе казано, СЕМ би могъл да прекрати мандата на генерален директор на БНР/БНТ след като получи препис от влязлата в сила присъда за извършено умишлено престъпление, налагаща наказание “лишаване от свобода”. Предсрочното прекратяване на мандата се обявява от председателя на СЕМ (арг. чл.30, ал.4 от ЗРТ). Решението на регулаторния орган се взема с обикновено мнозинство (арг. чл.37, ал.1 от ЗРТ). То подлежи на обжалване пред ВАС, като неговото обжалване не спира изпълнението (арг. чл.38 от ЗРТ).

Тук бих искала да направя следното ВАЖНО уточнение:

Най-общо в правото съществуват три основни вида отговорност:

1. гражданска;
2. административна;
3. наказателна.

Първата от изброените видове отговорности (гражданска) произтича от неизпълнението на постигнатите между страните условия по сключен между тях договор. При нейното възникване (неизпълнение на клаузи от Закона за задълженията и договорите, Търговския закон, Закона за авторското право и сродното му право и др.) спорът се решава от страните доброволно или от съдебната инстанция. Тази отговорност би съществувала, ако генералният директор не спазва поетите ангажименти по подписан договор, за което парньорът по сделката потърси своите права.

Вторият вид отговорност възниква по реда на Закона за радиото и телевизията. Тя е административна, защото СЕМ като държавен орган извършва специализиран административен контрол относно спазването на принципите на радио- и телевизионната дейност. В този случай компетентният орган да извършва надзор е регулаторът. Неговите правомощия трябва да са изрично посочени в закона. Същото важи и за **основанията за прекратяване на мандата на генералния директор**. Процедурата, по която се реализира този вид отговорност, е предвидена в Закона за административното производство, защото решението на СЕМ е индивидуален административен акт и в случая става въпрос за административен процес. По отношение на действията на СЕМ правораздавателен надзор извършва Върховният административен съд.

Третият вид отговорност се осъществява от съда и прокуратурата, която извършва общ надзор за законност в Република България (арг. чл.126, ал.2 и

чл.127 от Конституцията и чл.114, ал.1, изр.1 и чл.118 от Закона за съдебната власт).

Наказателната отговорност предполага извършването на престъпление. Основанията за възникването ѝ се съдържат в Наказателния кодекс. Компетентността на прокуратурата (“да обвинява”) и на съда (да определи дали прокуратурата е доказала или не твърденията си), както и процедурата за реализирането на този вид отговорност са посочени в Наказателно-процесуалния кодекс.

Извод: При хипотезата на чл.30, ал.2, т.4 от ЗРТ трябва да се е реализирала наказателната отговорност и след това да се пристъпи към осъществяването на административната.

Уважаеми колеги,

Относно твърденията за отсъствието на договор на г-н Кирил Гоцев за възлагане на управлението на БНТ в периода 5.12.2001 г. – 4.03.2002 г., то същите се оказаха неверни. Установи се, че има такъв договор, който се различава като правно основание и съдържание от сега действащия договор, подписан на 11.03.2002 г.

Фактическият състав за заемането на длъжността генерален директор на БНР/БНТ е сложен. Той включва следните юридически факти:

1. решение на СЕМ;
2. договор за възлагане на управлението.

Решенията за избора на г-н Кирил Гоцев за генерален директор на БНТ в различните варианти на тази длъжност са съответно № 15-00-02/5.12.2001 г. и № 15-00-52/4.03.2002 г. Неговият мандат започва да тече от датата на решението на СЕМ и в двата случая.

Договорите за възлагане на управлението също са различни.

Като изключим това, че първият включва 18 точки, докато вторият – 27, различни не само в количествено отношение, но и по съдържание са още:

1. наименованията на длъжността на управляващия БНТ директор (в първия договор той е наричан “временно изпълняващ длъжността генерален директор на Българската национална телевизия”, докато във втория – само “генерален директор”);
2. правните основания за тяхното подписване – чл.67, ал.2 от ЗРТ в първия случай и чл.66, ал.2 от ЗРТ във втория;
3. предметът (срв. т.1 от първия договор и т.2 и т.3 от втория договор);
4. срокът (срв. т.2 от първия договор и т.4 от втория договор);
5. правата и задълженията на СЕМ (вж. т.8 и т.9 от втория договор);
6. правата и задълженията на директора (срв.т.9.9, т.9.10, т.9.11 и т.9.13 от първия договор и т.10, т.13.3, т.13.4, т.13.10, т.13.11, т.14, т.15 от втория договор);
7. основанията за изменение и прекратяване на договора (срв. т.17.2 от първия договор и т.23.2, т.24.2 и т.24.3 от втория договор);
8. новият раздел “VII. Други условия” във втория договор, състоящ се от 3 нови разпоредби, които липсват в първия

Отново се връщам на темата за мандата – това е законоустановеният срок, през който един орган функционира. Срокът на пълномощията на

генералния директор се определя от законодателя на основата на обективни критерии, за да се осигури ефективното упражняване на пълномощията му.

Както при хипотезата на чл.66, ал.2 от ЗРТ, така и относно управлението при условията на чл.67, ал.2 от ЗРТ се говори за мандат - срок, установен в закона, през който едно лице ръководи медията. За това говори значението на самата дума (mandatum). Тя е с латински произход и означава: поръчка, заповед, възлагане.

По отношение и на двата вида мандат действат условията, отнасящи се до несъвместимостта. Този аргумент произтича от разпоредбата на чл.67, ал.2 от ЗРТ и от чл.67, ал.1, т.1, във връзка с чл.30, ал.2, т.3 и чл.27, ал.1 от ЗРТ.

Що се отнася до аргументите за това дали някое от констатираните с трите наказателни постановления нарушения на принципите на радио- или телевизионната дейност е **”грубо”**, държа да подчертая, че ако това бе така, този факт щеше да проличи по размера на наложената санкция – тя щеше да е 15 хиляди лева (максималният размер по закон). И с трите наказателни постановления се налага имуществена санкция в размер на 2 000 лева (тоест, минималният размер по закон).

Нещо повече. От протокола от заседанието, на което се обсъжда налагането на наказанието за отказа да се излъчи правото на отговор в предаването “Актуално”, е видно, че четирима от членовете на СЕМ са се въздържали при гласуването – Юлиана Тончева, Тома Иванов, Мария Стефанова и доц. д-р Лилия Райчева. Следователно всеки един от тях е имал своите аргументи да вземе подобно решение.

Като тълкувам единствено съществуващите факти, оставам с впечатлението, че извършените нарушения не са зачитани като толкова укорими от значителна част от членовете на регулаторния орган към датата на тяхното извършване. Останалите членове, гласували “за” налагането на наказанието, също не са го смятали за толкова съществено, защото ако бе така, щеше да бъде наложена максималната санкция по закон (каквото е случаят с телевизия “Ден”).

Що се касае до процедурата за прекратяване на мандата на генералния директор предсрочно, във **всички хипотези** трябва да се приложи глава втора от Закона за административното производство, уреждаща начина, по който се издава един индивидуален административен акт, каквото акт представлява решението на СЕМ. По силата на тази административна процедура **ЗАДЪЛЖИТЕЛНО** се обсъжда възражението на лицето, чиито права и интереси засяга решението на СЕМ. В противен случай ще е налице съществено процесуално нарушение – основание за отмяната на акта от Върховния административен съд.

Предприемането на подобна процедура обаче изисква предварително да се знае кой ще изпълнява функциите на генерален директор до избора на титуляр.

Отново повтарям, че според мен **отсъстват юридически основания** за предсрочното прекратяване на мандата на генералния директор на БНТ Кирил Гоцев.

Уважаеми колеги,

Целият казус за предсрочното прекратяване на мандата на генералния директор на БНТ е правен. Изчерпателно и подробно изложих съответните основания, за да може всеки член на СЕМ да бъде наясно с процедурата и резултатите при евентуалното решение.

За съжаление, при разглеждането на този юридически проблем, се открояват сериозните несъвършенства на конкретната законодателна уредба.

Ето защо, смятам, че усилията на СЕМ трябва да бъдат насочени към усъвършенстването на Закона за радиото и телевизията в този смисъл.

Република България по Конституция е правова държава. Това означава безпрекословно спазване на законите.

16.03.2004 г.

С уважение,

Райна Николова

д-р по медийно право

След изложението на становището си **Райна Николова** изрази не само дълбокото си, но и човешко огорчение, а и учудването си от изказването на Нидал Алгафари (по време на срещата в СЕМ), което е било излъчено от БНТ, че синдикатите от БНТ са “били привикани от г-н Тома Иванов с натиск за вземане на едно или на друго решение”. Райна Николова е работила в БНТ и се поинтересувала защо това е така – колеги синдикалисти, присъствали на тази среща, са споменали, че е било обсъждано нейното становище относно това защо Райна Николова подкрепя Кирил Гоцев. В тази връзка, тя попита каква е причината тя да не бъде поканена на подобна среща, на която се е обсъждало нейното мнение. Според нея, такава среща следва да се води официално в сградата на СЕМ. Другото, направило й впечатление през изминалата седмица, е отношението на доц. Пешева към отдел “Правен” на СЕМ, което, според нея, не само като юрист, но и като член на Съвета, е почти скандално. Ако всеки един член на СЕМ предприеме изказвания относно качествата на отделите в СЕМ, тогава Съветът няма да може да продължи да функционира в нужната степен и в този смисъл, мнението на Райна Николова е, че доц. Пешева дължи извинение на колегите от отдел “Правен”.

Тома Иванов прочете току-що полученото писмо от синдикатите в БНТ, в което те заявяват, че Тома Иванов, който е номиниран за член на СЕМ от тях и в това му качество провеждат и ще провеждат срещи с него при всеки възникнал проблем или напрежение в БНТ. В писмото е пояснена целта на срещата с Тома Иванов – да получат информация относно възникналото напрежение между ръководството на БНТ и СЕМ и между отделните членове на ръководството на националната телевизия. В писмото си синдикатите казват, че в най-скоро време такава среща ще бъде поискана и с Комисията по медии в НС. По-нататък в писмото е отбелязано, че между дискутираните проблеми на срещата с Тома Иванов е било евентуалното гласуване от СЕМ на процедурата по предсрочното прекратяване на мандата на генералния директор на БНТ и проблемите, които биха могли да възникнат за националната медия от неговия изход, както и е отбелязано, че г-н Иванов по никакъв начин не е искал от синдикатите да вземат страна в този спор и да предприемат каквито и да било стачни действия. В писмото синдикатите заявяват, че не биха искали и няма да допуснат да бъдат

употребявани в подобни ситуации на възникнало напрежение между различни властови органи в медията и извън нея. В своите действия те се ръководят и ще се ръководят единствено от интересите на БНТ и нейните служители. Тома Иванов се обърна към Райна Николова, като заяви, че той не е поставял въпроса за нейното становище, а не си спомня и някой друг да го е поставял. Той подчерта, че “не е политически назначен в СЕМ, а е номиниран от синдикатите в БНТ”.

Юлиана Тончева не вижда нищо страшно в това, че се е състояла подобна среща, но проблемът е, че това е много важно в един много важен момент. Нормално би било, а и редно би било членовете на Съвета да са били информирани, че такава среща има, дори и да се каже, че синдикатите искат да се срещнат само с Тома Иванов.

Райчо Райков смята, че всеки един от членовете на СЕМ в битността си не на гражданин, а като член на СЕМ, се е срещал с политици, премиери, президенти и т.н. Той лично също не е знаел за срещата, но е бил поканен, когато случайно е разбрал за нея.

Маргарита Пешева призова колегите си да запазят добрия тон. Тя отбеляза, че тъй като дебатите са започнали по същество, също ще изложи своето становище. Смята, че е редно да се чуе и друга правна гледна точка.

Тома Иванов вметна репликата, че в България колкото и юристи – толкова мнения. В крайна сметка отговорността е на СЕМ, а не на юристите.

Маргарита Пешева е предоставила мнението си на членовете на СЕМ. (Мнение на доц. Маргарита Пешева относно правните основания за предсрочно прекратяване мандата на генералния директор на БНТ Кирил Гоцев с вх. № 18-08-31 от 16.03.2004 г. е приложено към Протокол № 23). Мнението от доц. Маргарита Пешева съдържа в първата си част фактичката обосновка. В изложеното си тя прескочи тази част, която е много внимателно писана, и започна от това, че съгл. чл.67, ал. 1, т. 2 от ЗРТ мандатът на генералния директор на БНР, съответно на БНТ, се прекратява предсрочно, ако се установи, че извършва или допуска извършването от други лица на груби или системни нарушения на разпоредбите относно принципите за осъществяване на дейността на радио- и телевизионните оператори. След това тя се спря на мандата – форма за осъществяване на права, който може да бъде отменен от органа, който го е дал, при условия и ред, определени в закона (по арг. На Решение № 2999 на ВАС от 28.03.2002 г. по жалба на Лиляна Попова срещу СЕМ). СЕМ е компетентният орган, натоварен от закона да избере и назначи генералния директор на БНТ и съответно да прекрати мандата му предсрочно, ако намери, че са налице основанията за това. СЕМ е също така единствено компетентен да оценява и преценява дейността на генералния директор с оглед изпълнение на задълженията му по ЗРТ, както и на тези на поверения му за управление национален телевизионен оператор. Респективно, при определяне отговорността на генералния директор за допускане извършването на нарушения на принципите по чл. 10 законът също не се интересува от изясняване личността на конкретното физическо лице, което виновно е извършило нарушението. За да бъде ангажирана отговорността на генералния директор, достатъчно е, че той, с оглед неговите права и задължения по чл. 68 от ЗРТ, е допуснал извършването на тези нарушения от лица, на които е възложено да създават, водят и излъчват предавания, които са част от програмата на БНТ. Тази отговорност е лична, обвързана с конкретната личност на генералния директор и е функция на правата и задълженията, които той има, включително относно програмната

политика на медията. Когато тези субективни права са придобити валидно (по арг. на Решение от 22.11.2001 г на СРС) те носят със себе си и съответните отговорности, включително тази по чл. 67, ал.1, т. 2 от ЗРТ. Изпълняващият длъжността генерален директор има абсолютно същите права и задължения, както титулярът, следователно носи и същите отговорности. Маргарита Пешева отбеляза, че никъде в ЗРТ изпълняващият длъжността генерален директор не черпи по-малко права и задължения – това не е изрично уредено в ЗРТ. Когато една и съща личност е натоварена с управлението на БНТ за определени последователни периоди от време (3 месеца вр. и.д. и 3 години ген. Дир.) при преценката за наличието на основанията по чл. 67, ал. 1, т. 2 от ЗРТ следва да се преценява дейността и за целия период на управление. Както е посочила по-горе, ВАС е определил в свое решение, че “мандатът е форма за осъществяване на права”. Законът не обвързва допускането на извършването на груби или системни нарушения от генералния директор да се осъществява само в рамките на съответния мандат. Такъв текст в закона липсва и не може да бъде добавян за удобство на преценяващия орган. Разпоредбата на закона е достатъчно прецизна и изчерпателна. Като основание за предсрочно прекратяване на мандата са посочени краен брой събития и факти, което е направено именно с цел да бъде осигурена стабилност в управлението на БНТ и нейната независимост от административен произвол. Като има предвид тази подчертана прецизност, Маргарита Пешева счита, че ако законодателят е искал да посочи, че нарушенията следва да са извършени, или извършването им да е допуснато, само в рамките на съответния мандат, той е щял да дефинира нормата по този начин. Следователно, при оценяване изпълнението на правата и задълженията на генералния директор на преценка подлежи цялостната дейност на съответното лице за целия период, в който то е имало правата и е изпълнявало задълженията на генерален директор. По нататък Маргарита Пешева обърна внимание върху основанията за предсрочно прекратяване на мандата. Тя посочи, че са налице две напълно самостоятелни годни правни оснотования за ангажиране отговорността на генералния директор по чл. 67, ал.1, т. 2 от ЗРТ и за предварително прекратяване на мандата му:

1. Наличие на груби нарушения на принципите по чл. 10, ал. 1 от ЗРТ, установени с актове и санкционирани с НП № 37 и 38 от 2002 г.;
2. Наличие на системни нарушения на принципите по чл. 10, ал. 1 от ЗРТ, установени с актове и санкционирани с НП № 01, 37 и 38 от 2002 г.

Наличието само на едно от тези основания е достатъчно за предприемане на действията по чл. 67, ал. 1, т. 2 от ЗРТ, но за пълна изчерпателност и мотивираност на решението на СЕМ, Маргарита Пешева посочва и аргументира и двете. След това тя се спира върху наличие на груби нарушения, които обособи в 4 точки:

1. Налице са груби нарушения на принципа на гарантиране правото на отговор (чл. 10, ал. 1, т. 7 от ЗРТ), установени по надлежния ред.
2. Нарушенията са извършени в предавания на БНТ- “Актуално” и “Всяка неделя” и са санкционирани с НП № 37 и 38 от 2002 г., които са влезли в сила.
3. Извършването и на двете нарушения е допуснато от Кирил Емануилов Гоцев в качеството му на генерален директор на БНТ, считано от датата на избора му от СЕМ за изпълняващ длъжността генерален директор на 04.12.2001 г. Кирил Гоцев е изпълнявал в пълен обем правата и задълженията по чл. 68 от ЗРТ, включително, но не само: оперативното ръководство на БНТ,

провеждане на програмната политика, представителство пред всички физически и юридически лица в страната.

4. В изпълнение на тези законови правомощия Кирил Гоцев е получил чрез свой упълномощен представител издадените наказателни постановления, като преди това са му връчени актовете за установяване на нарушенията и същият е внесъл своите възражения по тях.

С оглед на гореизложеното, Маргарита Пешева счита, че с непредоставянето право на отговор на “Каолин” АД са нарушени както правото на юридическото лице да изрази свободно мнението си по тема, от която е заседнато, така и правото на обществото (зрителите) да формират адекватно мнение, като получат информация и за двете гледни точки.

3. Налице е висока степен на обществена опасност и с оглед на дееца. Тя е още по-голяма, като се вземе предвид, че нарушенията, в резултат на които се погазват основни конституционни принципи и тези на ЗРТ, са извършени от националната обществена телевизия, чиято основна цел, съгласно чл. 6, ал. 1 от ЗРТ, е да допринася за реализиране на конституционното право на информация. Отговорността на тази телевизия е значителна, тъй като тя се ползва с висока степен на обществено доверие.

По-нататък, Маргарита Пешева се е спряла на наличието на системни нарушения и накрая, в извода е отбелязала, че са **налице валидни правни основания за предсрочно прекратяване мандата на генералния директор на БНТ Кирил Емануилов Гоцев, както и достатъчно мотиви, които подкрепят тези основания. С оглед на това, тя предлага на СЕМ да вземе решение за предсрочно прекратяване на мандата на Кирил Гоцев и прекратяване на договора му за възлагане на управление.**

Марко Семов отбеляза, че “правото е една казуистика, толкова добре изпипана от вековете”. Не разбира защо Райна Николова, която е д-р по право, чете толкова дългата си пледоария, а не е изложила ясно своите аргументи. В момента Съветът е слушал лекция по право, която вероятно е писана от друг човек, а тя само я е прочела. Не вижда нищо ново от казаното на предишното заседание. Би искал да знае кой е новият момент?

Райчо Райков внесе пояснение в отсъствието на Райна Николова (напуснала заседанието за известно време), че новото е било разглеждане на хипотезата за освобождаване на Кирил Гоцев при влязла в сила присъда от общ характер.

Мария Стефанова обърна внимание и върху още един нов момент – за договорите.

Марко Семов, продължавайки изказването си, отбеляза, че според него СЕМ може юридически “да върти по проблема както си иска” и, ако покани трети юрист - той може да го извади от трета гледна точка и също ще намери аргументи за него. Това е т.нар. “право” СЕМ трябва да погледне на въпроса по друг начин като отговорна институция – как се отразява на Телевизията и на общественото мнение и на авторитета на БНТ всичко “завъртяло се” около Кирил Гоцев. То, за съжаление, “не се е завъртяло полезно – нито за него, нито за Телевизията”. Марко Семов повтори, че вина за това носи и СЕМ, с всичкия си инат да го спаси, но въпросът е от какво? От грешки, които той прави и продължава да прави, като дори е обещал да “види дупетата на СЕМ утре сутринта” (проф. Семов се извини за изрече). Това не може да бъде директор на национална телевизия; той вече се е компрометирал обществено. Дори да се окаже, че е безгрешен този договор (става въпрос за договора с “Видео Интернешънъл”) и цялата история около договора, Кирил Гоцев се е

компрометирал като човек и въвлича в този компромат, за съжаление, и СЕМ. Съветът “притичва след него и се топи в блатото”, отбеляза проф. Семов. Мнението му е ясно – той не харесва, без да взема отношение по въпроса дали е добра, защитата, изложена от Райна Николова. Той не може да прецени – удавил се е в думи, в “членове и параграфи” и т.н. Никой обаче не може да го убеди, че след всичко случило се, Кирил Гоцев може да бъде ръководител на Обществената телевизия. Готов е в личен план да му съдейства, да му помогне, но ръководител на такава отговорна институция, гледана от 4-годишни деца до 80-годишни хора, след всичко станало, той просто морално не може да бъде. Проф. Семов не би могъл да отговори на правните основания, но има и една истина, която в хуманистиката е толкова значима, колкото и юридическата материя – тя е, че има и морални принципи освен юридически принципи. Кирил Гоцев е загубил моралната си позиция. Това е тезата на проф. Семов и той не може и няма да я промени. Възможно е СЕМ да се консултира с още юристи, които да “извадят още аргументи”, но докога трябва Съветът да се занимава с всичко това? Въпросът е дали СЕМ е “за” престижа на Националната телевизия или не е? Ако не е, тогава трябва всички членове на Съвета да си потърсят на друго място работа. Ако пък е “за” престижа – ясно е, че Кирил Гоцев е морално незащитим; морално е неспасяем. Съветът може и да не гласува освобождаването му, но той морално е освободен от обществото и в това е бедата.

Стефан Димитров би искал да чуе “на живо” становището на отдел “Правен” на СЕМ, според което “не може да се приеме (според юристите от отдела), че са налице системни нарушения на принципите за осъществяване на радио- и телевизионна дейност”. Стефан Димитров е съгласен с проф. Семов, че това е въпрос и на морал. Моралната отговорност на Кирил Гоцев е въпрос на негово лично възпитание, на негова душевност и т.н., т.е. тя е “чисто негова отговорност”. На негово място Стефан Димитров би си подал оставката, но едно е човек да има морална отговорност, а друго е налагане на санкция по отношение на закона – това, за което Съветът е формиран. Това е съвсем различно нещо – съгласен е с казаното от проф. Семов, че Кирил Гоцев е загубил лице на генерален директор (има различни хора – едните се бият докрай, доказвайки, че са прави, а другите – въпрос на морал е, си подават оставката).

Маргарита Пешева вметна реплика – всеки има право на лично мнение, независимо от това, че органът е колегиален, и тази нейна оценка за отдел “Правен” е в резултат на наблюденията ѝ за изтеклите две години.

Юлиана Тончева би искала да се изкажат юристите от отдел “Правен” и тя има конкретни въпроси във връзка с тяхното становище.

Мария Стефанова отбеляза, по отношение на казаното от проф. Семов, че “Кирил Гоцев е морално освободен от обществото”, че тя няма такива наблюдения. СЕМ е на това място, за да следи и да спазва закона и да следи дали другите радио- и телевизионни оператори го спазват. Ако проф. Семов е слушал внимателно изложението на Райна Николова – тя е казала, че има дупки в закона, но Съветът не носи вина за това.

След направените реплики СЕМ изслуша становището на отдел “Правен”. Преди това Райчо Райков покани Марта Вълева да изложи своето становище, като попита какви са разликите ѝ от становището на отдел “Правен”?

Марта Вълева поясни, че няма различия – нейното становище е “извадка от становището на отдел “Правен”. (Становището на отдел “Правен” относно

предсрочно прекратяване мандата на генералния директор на БНТ с вх. № 18-06-33 от 15.03.2004 г. е приложено към Протокол № 23). Тя е разгледала въпроса относно мандатността и груби и системни нарушения от гледна точка на ЗРТ. Нейното становище е изложено в общото становище, както и фактологичната обстановка е изложената в общото становище.

Веселина Петрова представи общото становище на отдел “Правен”, в което са изложени съображенията на юристите от отдела. В началото са описани правните основания за предсрочно прекратяване мандата на генералния директор на БНТ, предвидени в ЗРТ. Разгледана е разпоредбата на чл.67 от ЗРТ, която определя кога може да бъде прекратен предсрочно мандата на генералния директор на БНТ, съотв. на БНР. По-нататък тя разгледа подробно хипотезата на чл. 67, ал. 1, т. 2 от ЗРТ. В заключението на становището (т. IV) е разгледано наличие на фактически основания за прекратяване на мандата на генералния директор на БНТ. Окончателното заключение в становището на отдел “Правен” е, че предвид изложените факти, според юристите от отдела, не може да се приеме, че са налице системни нарушения на принципите за осъществяване на радио- и телевизионната дейност.

Юлиана Тончева е прочела внимателно становището на отдел “Правен”, окончателното заключение на което е, че не може да се приеме, че са налице системни нарушения. Връщайки се към текста, в който е разгледан въпроса за “груби нарушения” – там липсва категорично изказано становище от юристите дали има или няма извършени груби нарушения, като на финала е отбелязано, че “не е уточнено какво е съдържанието на понятието груби нарушения” и че това се определя при всеки конкретен случай. Юлиана Тончева би искала да узнае за мнението на юристите от отдел “Правен” дали може да се говори в конкретния случай за “груби нарушения” при така създалата се ситуация?

Веселина Петрова поясни, че ще изложи личното си мнение. Неслучайно в становището е цитирано Решение № 10 от 25.06.1999 г. на КС на РБ. Законодателят не се ангажира да даде легална дефиниция на понятието “груби нарушения”; КС – също не се ангажира и затова мнението на Веселина Петрова е, че с оглед на това, че те не са уточнили, затова практиката на всеки конкретен случай се преценява с оглед конкретната обстановка. По отношение на “конкретна обстановка” мнението ѝ е, че ако към онзи момент, когато са били налице тези нарушения, в онзи момент те следва да преценени като груби. На въпрос на **Юлиана Тончева** как стои въпросът към “този момент”, Веселина Петрова отговори, че според нея не са налице “груби нарушения”. Останалите юристи застъпиха същото становище.

Марко Семов зададе въпрос, като преди това отбеляза, че от всички пледоарии, изслушвани “вече втори час”, не е станало ясно, коя от двете застъпени тези за мандатността (става въпрос за мандата като вр. и.д. генерален директор) е вярна?

Тома Иванов допълни въпроса – къде в закона е записано, че в рамките на един мандат или на една година, или на някакъв срок, трябва да бъдат извършени тези три нарушения?

Веселина Петрова поясни, че такъв текст в ЗРТ липсва относно това в какъв срок трябва да бъдат извършени тези три нарушения и това е отбелязано в становището. Според личното ѝ мнение, би могъл да се приложи текста от ЗАНН, а именно, че те трябва да са извършени в рамките на една година, но дали е така или не е така, никъде не е записано.

Марко Семов попита юристите дали според тях “грубо нарушение” е, че договорът с “Видео Интернешънъл” е подписан без сакнциите на УС на БНТ?

Веселина Петрова поясни, че има становище на отдел “Правен” относно договора с “Видео Интернешънъл” и на конкретния въпрос тя отговори, че това не е “грубо нарушение” на принципите за радио- и телевизионна дейност.

Тома Иванов е поискал юридическа консултация и според неговия юридически консултант целият закон – всяко едно нарушение на всеки един член от него, би могло да се счита за грубо нарушение, стига то наистина да е преценено като такава.

Мария Стефанова отбеляза, че понеже не вижда развитие на диалога, би искала да припомни, че членовете на СЕМ са на това място, за да сблъскват позициите си и да обсъждат аргументите си и в същото време – носейки отговорността за спазването на ЗРТ; отговорността за собствените си действия и отговорността за изпълнението на правомощията на Съвета по смисъла на ЗРТ. От това, което е слушала и чела на няколко поредни заседания (благодари също за мнението на доц. Пешева и на Райна Николова и на всички останали колеги, които са се изказали по юридическия смисъл на дебата) , за себе си лично не намира основания в ЗРТ, които да ѝ позволят да гласува така, че да се прекрати предсрочно мандата на генералния директор. Има право проф. Семов, че има и морална страна на въпросите, но какво представлява тогава законът, който Съветът спазва? Това е също вид морал. СЕМ трябва да се съобрази със закона и Мария Стефанова приканва и настоява всички членове на СЕМ да спазват ЗРТ. Естествено е, че “може от 9 кладенеца да се донесе вода, но това няма да свърши работа, защото зад всичките умни приказки (това Мария Стефанова не поставя в кави, а се отнася с голямо уважение към всички колеги) не прозира загрижеността за Телевизията – за институцията Телевизия. Това я навежда на една мисъл, че в България няма уважение към институционалността, към институцията въобще. В качеството, в което всички седят зад масата, т.е. като медийни надзорници и експерти в тази област, естествено е, че трябва да се отнасят с уважение към институцията БНР, БНТ, институцията СЕМ, НС, Президентство и т.н. Цялото усещане на Мария Стефанова и от проведението на това заседание разговор, включително, е, че членовете на Съвета не могат да се убедят в правилността на нито една теза. Тя отново припомни руската фраза “бъей красных пока побелеют, бей белых пока покраснеют”, т.е. членовете на Съвета не си сблъскват реално позициите и аргументите. СЕМ има “уж един диалог, всеки слага позицията си на масата, и своите аргументи, но другият не може да го разбере.” Затова тя е припомнила фразата, но тя е изречена от анархист и тя не би искала Съветът да прави точно това, защото СЕМ също участва в създаващия се хаос, и напрежението около проблема с БНТ. Непрекъснато се подменят тези – къде имало криза, кой е привнесъл тази криза, как се е случило всичко. Затова Мария Стефанова смята, че и днешният диалог не е особено ползотворен.

Лилия Райчева не се е изказвала на предишното заседание. Днес също не е имала намерение да се изказва, а само да слуша. За предишното заседание тя си е била подготвила едно изказване, което нарича гледна точка и държи да го

сподели с колегите си. (По-долу е отбелязан пълния текст на гледната точка от доц. д-р Лилия Райчева)

“Днес е тежък и неприятен ден за мен. Постът на генералния директор на Националната ни телевизия е твърде важен и отговорен, работата му е напрегната и многостранна и е неминуемо да бъде изпъстрена с постижения и неудачи. Мисля, че няма как да не признаем, че инж. Гоцев е енергичен човек, харизматична и интелигентна личност, която е от малкото в България, който разбира от управление на телевизията. Няма да е честно, ако не оценим успехите в неговото управление. Няма да е почтено, ако не отчетем, че то бе съпътствано непрекъснато от мини – от двата проектозакона, насочени към неговата смяна, от бързо развиващата се конкурентна среда, особено от агресията на самоназоваващи се национални медии, от хора с по-малко и повече покрити амбиции, от неразбирателство в управителния му съвет. Няма как да отминем мълчаливо, че до подписването на злополучния договор с “Видео интърнешънъл” ООД в националната ни медия нещата вървяха сравнително нормално, без, разбира се, да омаловажаваме грешките, заложили в нашето становище за Комисията по медии при Народното събрание.

Големите проблеми започнаха именно с тайнствения начин (без знанието на Управителния съвет), по който бе подписан договора с “Видео Интърнешънъл” ООД, както и с подписването на другия, енигматичен договор с “Пиеро 97” ООД, за изпълнението на който в телевизията бе получена нотариална покана.

В чл. 55 на ЗРТ е записано, че в т.н. обществени медии у нас органите им за управление са: **на първо място, управителният им съвет и след това – генералният им директор.** Още от вестта за подписването на договора с “Видео интърнешънъл” ООД някои наши колеги започнаха агресивна атака в медиите срещу генералния директор, която аз лично тълкувам като непродуктивна връва, която не спомогна за разрешаване на проблемите вътре в Управителния съвет. Сега се надявам, че колегите, които настойчиво предлагаха уволнението на Кирил Гоцев, ще защитят сериозните си юридически основания за това. Моето мнение и линия на поведение бе, че трябва да се изчака, да се получат мнения на компетентните органи, както и да се даде шанс на Управителния съвет, утвърждаван от нас, да анализира възникналите проблеми и с помощта на институциите в страната, да се опита да ги разреши в интерес на Българската национална телевизия. Затова първоначално не исках да се предприемат от Съвета прибързано никакви действия за санкциониране на генералния директор.

Вместо да се разрешат противоречията обаче, проблемът гангрена, позициите се втвърдиха, конфронтацията между членовете на Управителния съвет се пренесе в коридорите на медиата. Това поведение след месец и половина ескалира в такъв дисонанс, който ми се струва, че не предполага повече БНТ да се управлява във взаимно доверие и синхрон. Няма как повече ръководството, и по-конкретно, генералният директор да не носи отговорност за това. Сметната палата отчете рисковия характер на договора, който е сключен за срок, по-дълъг от мандата на генералния директор и хипотетично, колкото и добър да би се оказал той, би лишил от инициатива следващия управител на медиата. Действията на Прокуратурата също не се оказаха благоприятни за намеренията на Кирил Гоцев. Ако този, пък и другият договор бяха сключени по обичайния ред, вероятно нещата щяха да се развият другояче. Твърде дълго обаче измина в **нищоправене**, което започна да се

отразява върху авторитета на медиата. Липсата на консенсус в Управата на Българската национална телевизия, пожелан и от синдикатите на служителите и работниците в нея, оставя привкус за нещо непрозрачно, задкулисно, нередно.

Оказа се, че експериментът на генералния директор да внедри непрозрачно и без консултации с управителния си съвет една стратегически нова форма за набиране на реклами чрез търговско представителство, не се получи. Той пренебрегна институционалността и не успя като лидер да се справи зряло със ситуацията, генерирана от неговите действия. Затова ми се струва, че полезният ход е, при проявената неотстъпчивост на страните, при засилената подозрителност в обществото относно рисковете на договора за БНТ, този, който носи висшата отговорност за това, да се оттегли от управлението.

В същото време трябва да подчертая, че в нашата страна съществува определен дефицит на експертност и умение за управление на медийните процеси и аз не се съмнявам, че ако се оттегли или бъде освободен след мотивировката на предложилите го колеги, инж. Кирил Гоцев ще намери къде да приложи положителното от опита си като ръководител на БНТ. В известен смисъл фалът с хазартното поведение на К. Гоцев е функция от цялостната неподреденост на медийната ни среда – и в законодателната сфера, и в работата на регулатора, за която сериозен разговор ни предстои, и в рекламния пазар, и в областта на саморегулацията. Намеците, че трябва да се пожертва генералния директор на БНТ, за да се запази СЕМ, са незрели и мерзки. А прогос, генералният директор сам си избра линията на поведение, с която влезе в противоречие с общоприетите норми на институционалност.

Смятам, че пред Съвета стоят изключително сериозни задачи, които, ако не намерим сили да разрешим, ще доведат до ескалиране на абсурдите в радио- и телевизионната среда. Но ако всеки (и законодател, и регулатор, и оператори, и неправителственият сектор) продължава да стои инерционно в своя ъгъл и да си играе на надмощие, продукцията на медийната ни среда ще стигне до сергията, на която се разпродава и приватизира духовността на нацията. Впрочем, това вече се случва.

Марко Семов изцяло подкрепя “пластичната, уравновесена оценка на Лилия Райчева и изцяло застава зад нея. Проф. Семов поздрави Лилия Райчева за онова равновесие, с което е анализирала процесите.

Юлиана Тончева също поздрави Лилия Райчева за задълбочения и много внимателно направен анализ, така както изисква обстановката, в която Съветът се намира. Тя припомни и онова, което я е възхитило във формулировката на проф. Семов относно въпроса за мисията – нещо повече, Юлиана Тончева смята, че част от тази мисия има и Съветът. Това е така, защото, както медиите, така и членовете на СЕМ като техен регулатор, защото това са хора, които трябва и да възпитават както медиите, така и цялото общество със своите действия; защото е убедена, че в кризата на институционалността, за която е станало дума, Съветът има да изиграе една изключително важна и отговорна роля; защото съветът трябва по някакъв начин да допринесе за това, страната ни да се налага като една наистина правова държава. Това е накратко това, което Юлиана Тончева е искала да каже за отговорността на СЕМ и в израз на уважението си към институцията, би искала да припомни, че предния ден в БНТ са се състояли две срещи на УС – едната е била с представители на СП, а другата – с Агенцията за държавен финансов контрол. Резултатът и от двете срещи е бил, в крайна сметка – една препоръка

“да се седне при обсъждането да се коригира този един договор, за да не се окаже БНТ в едно изключително тежко положение, в резултат на извършени вече някакви действия”. Огромният и важен въпрос, според Юлиана Тончева е Съветът не да се грижи какво ще се случи със “симпатичния или с несимпатичния Кирил Гоцев”, а какво всъщност се случва вече (отдавна) с институцията Национална телевизия.

Райчо Райков изказа лична благодарност за спокойния, нормален тон, за действително сблъсъка на коренно противоположни пхравни становища. Смята, че това което е изказано и от проф. Семов и от Лилия Райчева, от Мария Стефанова (говорила за загрижеността към БНТ), не може да не бъде отчетено. Накрая г-н Райков би искал да сподели (това не е лирично отклонение – той също е баща), че бащата и близките на Кирил Гоцев вероятно страдат от това, което се е случило с него. Както е казал проф. Марков, че ако се стигне до гласуване за освобождаването на Кирил Гоцев, и Райчо Райков няма да направи това “с леко сърце”; както е казала и Лилия Райчева – независимо кой е гласувал за него и кой не е, но тази “фатална, злополучна история” с начина на подписване и на двата договора, особено последвалото след това, за да се стигне до най-неприятното – повдигането на обвинение по чл. 220 от НК (мярка за неотклонение), всичко това е много наистина е много болно, сподели Райчо Райков. Боли го и “за тази институция – хората се сменят, институциите остават, но СЕМ трябва да положи усилия независимо от изхода на гласуването, да помогне на тази институция, а да помогне и на себе си. Райчо Райков няма да чете на този етап становището си, но когато се стигне до гласуване за предсрочно освобождаване, е готов да го прочете. Това становище е общо на Райчо Райков и на Тома Иванов и г-н Райков иска единствено да отбележи, че двамата с Тома Иванов считат, че няма основание да не се приеме, че са извършени три системни и груби нарушения. Изобщо се нарушават основополагащи принципи – конституционни принципи, “дошли при нас от ЕКТТ” Схващането на Райчо Райков и на Тома Иванов за мандатността са съвършено различни – черпят своите правни основания от чл. 67, ал. 1, т. 2 от ЗРТ и изобщо за това, че в Закона никъде не се говори за особени правомощия на един или друг тип директори. БНТ има само един тип – той е само един генерален директор. Това най-общо е схващането, изложено най-общо, за да не натежава юридическата лексика – законът не познава вр. и.д. с ограничени правомощия или по-малко отговорни, както и обратното – титулярът - просто има само генерален директор. След като Съветът вече е минал през дебатите, след като е чул и правните становища на колегите, изложили ги пред Съвета, **предложението на Райчо Райков е СЕМ да гласува предложението на Тома Иванов - на основание на чл. 67, ал. 1, т. 2 от ЗРТ - за извършени три системни и груби нарушения по една глава от ЗРТ СЕМ да прекрати мандата на Генералния директор на БНТ и сключения договор за управление на БНТ от 11.03.2002 г.** Предложението му е първо СЕМ да гласува това решение, а мотивите, които се съдържат в изказванията и в правните становища, след това да бъдат оформени.

СЕМ гласува с пет гласа “за” (Лилия Райчева, Маргарита Пешева, Марко Семов, Райчо Райков, Тома Иванов) и четири гласа “против” (Мария Стефанова, Райна Николова, Стефан Димитров, Юлиана Тончева) да прекрати мандата на Генералния директор на БНТ и сключения договор за управление на БНТ от 11.03.2002 г. на основание на чл. 76, ал. 1, т.2 от ЗРТ - за извършени три системни и груби нарушения.

След проведеното гласуване **Райчо Райков** отбеляза, че трябва да бъде гласувана и втора точка в дневния ред – на кого СЕМ ще се спре да изпълнява временно длъжността генерален директор.

Стефан Димитров отбеляза, че това трябва да решат гласувалите “за” това решение членове на СЕМ.

Райчо Райков е на мнение, че трябва всички членове на СЕМ да участват във второто гласуване.

Райна Николова възрази – тя твърди, че има процедура по ЗАП, която тепърва трябва да се инициира.

Стефан Димитров смята, че “няма нищо страшно в това гласуване – 5 на 4 гласа е демократично”. Той продължава да вярва на отдел “Правен” и на юристите, че това е правен казус. Той не би гласувал кой да бъде вр. и.д., при положение, че е против освобождаването на Гоцев.

Райчо Райков смята, че това, че Стефан Димитров е бил против първото решение, не означава, че може да бъде аргумент против второто.

Стефан Димитров подчерта, че “ужасно вярва на юристите”, защото институциите и закона трябва да се уважават. Той даде пример с USA – когато е бил там е усетил колко голяма е тази държава. Пред закона там всички са равни и това дава на човек една увереност. Тук има други тълкувания.

Тома Иванов отбеляза, че в една демократична държава, в крайна сметка съдът решава.

След кратка почивка (10 минути) **Тома Иванов** направи предложение за срок от три месеца, както е по закон, **временно изпълняващ длъжността генерален директор на БНТ да бъде Емил Пенчев Владков**. Едно от съображенията е, че той, като член на УС, е минал през процедурата за проверка по принадлежност към органите на бившата ДС. Тома Иванов прочете биографията на Емил Владков, като отбеляза, че е приложена и декларация от него, че е съгласен да поеме временно до избора на генерален директор управлението на БНТ.

Райна Николова държи за протокола да отбележи, че “в момента й се струва, че СЕМ извършва някакво нарушение в сферата на административното производство”, а именно, че СЕМ не е изработил мотивите за предсрочното прекратяване мандата на генералния директор. Тя държи – все пак не е вземано решение да се закрива СЕМ, да види правните аргументи, а оттам нататък, вече Съветът да прецени какви ще са следващите му стъпки. “Съветът още не си е довършил работата”.

Райчо Райков отбеляза, че голяма част от мотивите се съдържат в прочетеното от доц. Пешева, а и той веднага ще прочете мотивите и от общото становище с Тома Иванов.

Тома Иванов попита какво задължава СЕМ веднага да се изложат мотивите?

Райна Николова отговори, че причината е във взетото решение, както и, че в ЗРТ е записано, че решенията трябва да бъдат мотивирани.

Тома Иванов отбеляза, че те са мотивирани във всички изказвания, но все още не са редактирани и описани.

Райна Николова изрази несъгласие, тъй като нейните мотиви не са заложени в тях.

Райчо Райков прочете мотивите, които предлагат с обединеното становище - на Райчо Райков и на Тома Иванов, като се извини предварително за правната

терминология, която обаче няма как да бъде избегната. (Пълният текст на Становище относно правни съображения относно предсрочно прекратяване на мандата на генералния директор на БНТ от СЕМ, от Т. Иванов и Р. Райков, с вх. № 18-00-32 от 16.03.2004 г. е приложен към Протокол № 23).

След изложението **Маргарита Пешева** направи предложение тези мотиви да бъдат систематизирани и да се съкратят. Освен това, тя предлага мотивите, свързани с мандатността, с другите нарушения, с личната отговорност на конкретната личност на генералния директор (изложени от нея в правното становище) с практиката на КС (тълкувателните решения) да се включат в съкратен вариант.

Райна Николова настоява именно тези да бъдат мотивите в решението на СЕМ, защото отдел “Правен” на СЕМ е предоставил становище, което очевидно не кореспондира с изложените току що мотиви от г-н Райков. Райна Николова не възражда доц. Пешева да добави и аргументи, които смята за необходимо, но наистина настоява мотивите, обосноваващи днешното решение на СЕМ за предсрочното прекратяване на мандата на г-н Кирил Гоцев да бъдат именно тези, които са изложени дотук. Особено важно е при такъв факт да се намвери достатъчно аргументирана обосновка. Смята, че “колкото по-дълго е съдържанието на мотивите, толкова по-добре би било таво”. Още повече, че в рамките на АП, при което ще бъде разглеждано по всяка вероятност от страна на правораздавателен орган – ВАС, в това решение да намерят място дискусиите – отразени в протоколите, на които всеки един от членовете на Съвета е изложил своите аргументи, в т.ч. и тя, давайки пълния текст на това, което е прочела. Още повече, че в изложените от Райчо Райков мотиви се съдържат контра тези на изложеното от нея. Райна Николова мисли, че в този смисъл решението с тези мотиви би било пълно. Тя отново отбелязва, че от юридическа гледна точка (тъй като и г-н Иванов е казал, че отдел “Правен” дава становище, но Съветът решава), след като отдел “Правен” е дал противоречащо становище на изложените току-що мотиви, смята, че не би било редно отдел “Правен” да бъде ангажиран с мотиви, които трудно би почерпил. Смята, че изложените от Райчо Райков мотиви следва да залегнат в решението на СЕМ.

Райчо Райков поясни, че когато са атакувани пред ВАС решения на СЕМ, практиката е била твърда – като част от мотивите се прилага и протокол с дискусия от заседанията.

Юлиана Тончева се извини и заяви, че ще напусне заседателната зала, тъй като тя е против изложените мотиви и не намира смисъл да участва повече.

Райчо Райков прочете текста на проект на решението. (Проектът на решението на СЕМ е приложен към Протокол № 23).

Маргарита Пешева смята, че в решението не бива да присъства текста относно договора между БНТ и “Видео Интернешънъл” и между БНТ и “Пиеро 97”, тъй като е извън посочените изрично в ЗРТ хипотези – чл. 67, ал. 1, т.2, т.е. това не влиза и Маргарита Пешева мисли, че това ще направи решението атакуемо. Това е нейното лично мнение.

Райчо Райков поясни, че се атакува решението, а мотивите имат значение доколкото ВАС в тричленен състав, когато го разглежда, да разбере от какво са се ръководили, какво са имали предвид членовете на СЕМ, на какво правно основание е взето.

След внесените обяснения Райчо Райков покани напусналата заседанието Юлиана Тончева за разглеждането на втора точка – предложението за вр. и.д. длъжността генерален директор на БНТ.

Маргарита Пешева подкрепя предложението на Тома Иванов за Емил Владков, който има богат опит в областта на медиите и е консенсусна личност.

Райна Николова направи процедурно питане дали кандидатурата на Емил Владков не е следвало да бъде по-рано огласена (когато Райчо Райков е посочил в своето становище предния път, че ако някой иска предсрочно да прекратява мандата на генералния директор), за да може СЕМ да дискутира. Никой не е огласил, че е склонен на подобна идея. Тя държи да отбележи за протокола, че на днешното заседание за трети път се нарушава ЗАП. Държи да отбележи, че ако СЕМ ще избира вр. и.д. генерален директор на БНТ, трябва да го постави в някакъв срок, защото смята, че има възможност и достатъчно време да се обмисли една такава номинация. Райна Николова няма нищо лично против проф. Владков, но това, което иска да каже е, че проф. Владков е “на сравнително преклонна възраст; проф. Владков не е мениджър в истинския смисъл на думата – дотолкова, доколкото той е научен работник и се е занимавал изцяло с наука. Да обсъжда негова номинация – преди време на тази маса е казано, че Кирил Гоцев не е добрият мениджър, но преди той да стане генерален директор е управлявал собствена фирма; бил е технически директор и изпълнителен директор на БНТ. Сега проф. Владков като кандидатура, освен че (струва й се) няма мениджърски опит и застава в ситуация, в която трябва да управлява БНТ, т.е. той не е подходящата кандидатура.

Марко Семов отбеляза, че в случая става въпрос за едно временно управление (до три месеца) на БНТ и да се закрепят положенията докато Съветът намери подходящата кандидатура.

Мария Стефанова разбира желанието сега да бъде избран подходящия човек за временно управляващ БНТ, защото телевизията не може да “стои обезглавена”. Категорично подкрепя изказването на Стефан Димитров, че с днешния акт СЕМ с петте си гласа (надява се това да бъде отразено в протокола и в решението) абсолютно Съветът е изпратил на дъното БНТ. Сега най-сетне ще се осъществи идеята за приватизация на БНТ, може би. Категорично възразява срещу начина, по който се обсъждат кандидатури за вр. и.д. Мария Стефанова няма нищо против проф. Владков – познава този човек единствено и само в качеството му на член на УС, но възразява и срещу “телефонния начин, по който се предлага тази кандидатура”. Тя няма да участва по-нататък в предлагането на кандидатури и няма да подкрепя с последващите си действия едно решение, което смята за неправилно взето.

Юлиана Тончева попита членовете на Съвета дали някой би отрекъл, че всъщност единственият неопетнен и най-принципен човек в УС на БНТ е Бойка Бойнузова? Едва ли има някой, който да отрече това. Следващият ѝ въпрос е защо се е решило точно проф. Владков, който (както е казала Райна Николова) е един доста възрастен човек, който няма никакъв опит?

Марко Семов предложи **Борислав Геронтиев**. Никой не може да твърди, че не го познава и че няма опит, че не е работил 15-20 години в БНТ.

Райна Николова предложи да бъде прекратена дискуссията и Съветът да си даде срок за номинации (една седмица).

Райчо Райков попита какъв срок се предлага – една седмица ли, пита той? Това вече ще взриви БНТ. Длъжен е обаче да подложи на гласуване предложението на Райна Николова.

СЕМ гласува с три гласа “за”(Мария Стефанова, Райна Николова, Стефан Димитров), четири гласа “против” (Маргарита Пешева, Марко Семов, Райчо Райков, Тома Иванов) и два гласа “въздържал се”) Лилия Райчева, Юлиана Тончева) предложението да бъде прекратена дискусиата и да се даде една седмица време за номинации за вр.и.д. генерален директор на БНТ.

Маргарита Пешева настоя да си обясни вота. Счита, че е абсолютно недопустимо от гледище изискванията на медийния закон БНТ да остане без вр.и.д. генерален директор и една седмица да бъде във вакуум оперативното ръководство на БНТ.

Марко Семов обясни защо той предлага Борислав Геронтиев. Това е така, защото той е уравновесен човек, има енергия; на трето място – става въпрос за три месеца. Важното е през тези три месеца той да не направи гафове, а не да оправи всички мениджърски проблеми на телевизията. Геронтиев е човек, който е бил и главен редактор, разбира от слово, писател е с добро обществено има, патриот. Не вижда причина той да не бъде вр.и.д. генерален директор. Проф. Семов мисли, че е разумно да не бъде наистина един човек, когото никой не познава. Смята своето предложение за нелишено от сериозни аргументи. Все пак институцията БНТ трябва да се ръководи от имена, колкото ги има там. Не смята, че СЕМ трябва да отлага решаването на този въпрос. Не бива да се забравя, че БНТ е своеобразна промишленост. Становището на проф. Семов е, че Геронтиев е възможно прилична кандидатура.

Райчо Райков напомни на проф. Семов, че следва възможно най-бързо да се поиска писменото съгласие на Борислав Геронтиев.

След разменените мнения и обсъждането на две кандидатури – номираната от Тома Иванов кандидатура за вр.и.д.генерален директор на БНТ в срок до три месеца (до провеждането на конкурс за титуляр) на проф. Емил Владков и предложената кандидатура от проф. Марко Семов – познато и известно име в обществото, Борислав Геронтиев (и двамата са членове на УС на БНТ), като че ли се постигна консенсус между петимата членове на СЕМ да гласуват за кандидатурата на Борислав Геронтиев (който също е дал съгласието си) да бъде избран за срок от три месеца да изпълнява длъжността на генерален директор.

Райчо Райков подложи на гласуване предложението – **на основание на чл. 67, ал.2 от ЗРТ СЕМ да възложи ръководството на БНТ временно (до три месеца) да изпълнява длъжността генерален директор г-н Борислав Геронтиев.**

Преди гласуването **Юлиана Тончева** напомни, че тя е направила предложение за Бойка Бойнузова като вр.и.д., но то не е подложено на гласуване. Тя няма да участва в гласуването и заяви, че Съветът има консенсус при вземането на следващото решение с петте членове, гласували за предсрочното прекратяване мандата на Кирил Гоцев. След това изявление Юлиана Тончева, Мария Стефанова, Райна Николова и Стефан Димитров напуснаха заседанието

СЕМ гласува с пет гласа “за” направеното предложение – възлагане на ръководството (временно – до три месеца) на Борислав Геронтиев като вр.и.д. генерален директор на БНТ.

С това дневният ред бе изчерпан и Райчо Райков закри заседанието.

Приложени документи към Протокол № 23:

1. Становище на отдел “Правен” относно предсрочно прекратяване мандата на генералния директор на БНТ с вх. № 18-06-33 от 15.03.2004 г.

2. Мнение на доц. Маргарита Пешева – член на СЕМ, относно предсрочно прекратяване мандата на генералния директор на БНТ Кирил Гоцев с вх. № 18-08-31 от 16.03.2004 г.
3. Становище относно правни съображения относно предсрочно прекратяване на мандата на генералния директор на БНТ с вх. № 18-00-32 от 16.03.2004 г.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Лилия Райчева	Маргарита Пешева
Мария Стефанова	Марко Семов
Райна Николова	Стефан Димитров
Тома Иванов	Юлиана Тончева
Райчо Райков		
Председател на СЕМ		